

Н. В. Антонюк, М. М. Комариця

Дорошенко Володимир Вікторович

ДОРОШЕНКО Володимир Вікторович (псевд.: Білоцерківець, Божко, Журба, Книголюб, Українець та ін.; 30. 10. 1879, С.-Петербург – 25. 08. 1963, м. Філадельфія, США) – журналіст, бібліолог і громадський діяч. Брат [Н. Дорошенко-Савченко](#). Дійсний член НТШ (1925), УВАН (1946). Закін. Прилуц. класичну гімназію (нині Черніг. обл., 1898), навч. у Моск. університеті (1898–1905), Львів. університеті (1909–13). Співзасн. укр. студент. громади в Москві, чл. РУП, УСДРП. За участь у студент. русі ув'язнений та висланий в Україну. Влітку 1904 перебував у Львові на курсах українознавства. Працював у статист. бюро Полтав. губерн. земства. Від січня 1907 до весни 1908 перебував під арештом у Полтаві й Києві, після звільнення емігрував до Галичини. У Львові очолив створене з ініціативи М. Грушевського бібліогр. бюро. Співзасн. СВУ (1914). Мешкав у Відні (1914–16). В. о. дир. б-ки НТШ до 1918. Переїхав до Києва: працював у ВУАН управителем канцелярії проф. А. Кримського. Восени 1919 повернувся до Львова на посаду кер. б-ки НТШ, від 1937 – директор б-ки. Від 1944 – у Празі, потім – у Німеччині; від жовтня 1949 – у Філадельфії. Співпрацював з НТШ (голова бібліогр. секції) та УВАН у США (кер. секції книгознавства). Голова літ.-мист. клубу в Філадельфії. Член Укр. наук. інституту в Варшаві, почес. д-р УВУ в Берліні та Укр. істор.-філол. товариства у Празі. Публікував статті, розвідки, рецензії у часописах Сх. України, Галичини, Росії, Австрії, Німеччини, Чехо-Словаччини, Швейцарії, Польщі, Канади та США. Ред. ж. «Вісник Союзу визволення України», «Письма з “Просвіти”», «Видання української видавничої спілки», «Науковий збірник УВАН» та ін.

Основні праці

Півтораєста літ української політичної думки. Від скасування гетьманщини до нашого часу. Відень, 1914; Українство в Росії (Новійші часи) // Памяткова книжка Союзу визволення України. Відень, 1917; Життє і слово: Ст. на літ.-громад. теми. Л.; К., 1918; Василь Стефаник. Л., 1921; Шевченко і його думки про громадські справи. Л., 1921; Шевченкова криниця. Л., 1922; Шевченкова освіта. Л., 1924; Іван Франко. Л., 1924; Огляд українського наукового руху поза межами УСРР: Критика, звідомлення, обговорення // Україна. К., 1927. Кн. 5; Шевченкова подорож по Волині 1846 р. // Ювіл. зб. на пошану академік М. С. Грушевського. Частина істор.-літературна. К., 1928; Українознавство поза межами УСРР за рік 1927: Критика,

звідомлення, обговорення // Україна. К., 1929. Березень–квітень; Українознавство поза межами УСРР в 1928 році: Критика, звідомлення, обговорення // Там само. 1930; Примітки Володимира Антоновича до Шевченкового Кобзаря. Прага, 1937; Як стрінули Шевченкові твори українці й москалі. Л., 1940; Женевські видання Шевченкових поезій. Краків, 1942; Хто був Іван Франко: його життя і заслуги. Б. м., 1946; Огнище української науки: Наукове Товариство імени Т. Шевченка: З нагоди 75-річчя його заснування. Нью-Йорк; Філадельфія, 1951; Гоголь і Україна // Гоголь М. Твори. Т. 1. Нью-Йорк, 1955; Великий Каменяр: Життя і заслуги І. Франка: З нагоди 100-ліття народж. й 40-ліття смерті. Вінніпег, 1956; Страдницький шлях І. Франка // У сторіччя народин І. Франка. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1957; «Просвіта»: Її заснування й праця 1868–1958: Короткий істор. нарис з додатком про «Просвіту» в ін. країнах. Філадельфія, 1959; Маніфест «Руської трійці»: Думки і кличі «Русалки Дністрової». Філадельфія, 1959; Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові: Короткий істор. нарис. Нью-Йорк; Париж, 1961; Показчик видань Шевченкових творів: Першодруки й окремі видання та спис літ-ри про них. 2-е вид. Чикаго, 1961; Українство в Росії. Відень, 1961; Століття першої газети в Києві // Сучасність. 1961. № 10; Іван Франко і Михайло Грушевський. Мюнхен, 1962; Горі і радість у Шевченковому житті: Біогр. нарис. Філадельфія, 1962; Життя і діяльність М. П. Драгоманова: Короткий життєпис. нарис // Сучасність. 1963. № 1; Показчик літератури про українську пресу: Спогади, замітки і показники, що появилися у виданнях, друков. на Заході в 1945–1962 рр. Мюнхен, 1963.

Рекомендована література

1. Борщак І. Володимир Дорошенко: До 70-літнього ювілею // Україна. Париж, 1950. № 4;
2. Бачинський Л. Про згаслих: Володимир Вікторович Дорошенко // УІ. 1963. № 1;
3. Романенчук Б. До сторіччя Володимира Дорошенка // Укр. книга. Філадельфія, 1980. № 1;
4. Данко О. Володимир Дорошенко – праця для книжної культури // 125 років Київ. укр. академ. традиції: 1861–1986: Зб. Нью-Йорк, 1993;
5. Королевич Н. Ф. Бібліографічна діяльність В. В. Дорошенка (1879–1963): Біобібліогр. нарис. К., 1995.

Бібліографічний опис:

Дорошенко Володимир Вікторович / Н. В. Антонюк, М. М. Комариця // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21039>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).